

DEBRECZENI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:			
Helyben:		Vidékre:	
Egész évre	12 korona	Egész évre	20 korona
Fél évre	6 "	Fél évre	10 "
Negyed évre	3 "	Negyed évre	5 "
Egy hóra	1 "	Egy hónapra	2 "

A szerkesztésért felelős
Kutas Imre
kiadó s laptulajdonos

Szerkesztőség Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet)
Kiadóhivatal Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint)
Hirdetések a legmérsékeltebb árszámítás mellett vétetnek fel

Nemes szándékok.

— Irta: Nozdoviczky Jenő. —

április 30.

Még a tavalyi kolozsvári deákkongresszus alkalmával állapodtak meg a főiskolák kiküldöttjei abban, hogy ezidén a legmagyarabb városban, Debreczen adnak egymásnak találkozózt.

Most, hogy a kongresszus ideje elérkezett, minden a haza sorsát szíven viselő ember figyelemmel kíséri annak lefolyását, hisz a jövő intézői gyűlnek ott egybe, hogy közös ügyeik érdekében tanácskozzanak.

A kibocsájtott felhívásokban foglalt program, — melyet az alábbiakban szándékozom röviden ismertetni — már maga is elég vonzó erővel bír arra nézve, hogy fellette senki, a kiben csak parányi érdeklődés van, átsurranva napirendre ne térjen.

Mindjárt az első pont egy aktuális s igen fontos kérdést tárgyal, az iparpártolást, melynek előmozdítására iparpártoló szövetkezeteket szándékozik létesíteni az ifjuság, mintegy példát nyújtva ezáltal azoknak, a kik csak a külföldi cikkekben látják a jót és olesót, míg hazai ipartermékeinket oktanul lenézik. Pedig ha már oly büszkén hivatkozunk politikai önállóságunkra, nem kell-e arra törekednünk az ipar terén?

Kiváló érdeklődéssel bíró dolgok a magyar diákszövetség ügye — melyet a nem-

zetközínél mindenestre előbbrevalónak és jelentőség-teljesebbnek tartok — végleges elintézésének és a párisi kongresszusra szerkesztendő, ott terjesztendő s a művelt világ összes főiskoláinak megküldetendő szándékolt magyar diák almanak, valamint az „university extension“ kérdései.

E pontoknál időzve alkalomszerűnek tartom megemlékezni, Ludvig Rezsőnek a „N. D. Sz.“ magyar osztálya elnökének nemrég megjelent a „Nemzetközi diákszövetség és párisi diákkongresszus“ című füzetéről, melyben a diákszövetség mibenlétét, célját és kiváló előnyeit ismerteti és a világkiállítás tartama alatt megtartandó kongresszus programját adja elő, lelkesülten fejtegetve annak szükségét, hogy a magyar főiskolai ifjuság magához méltóan szerepelhessen majd a művelt világ előtt. Hogy diákságunk életét és szervezetét kellő világításban lássa a külföld, egy magyar diákalmának szerkesztését határozta el a buzgó cikkíró, mely míg egyrészt hazánkban virágzó főiskolai életet festené hű vonásokkal, addig másrészt a külföldön táplált ferde véleményeket volna hivatva megmástitani.

A cél mindenestre nemes és okos

Nem kívánjuk mi az idegenek érdemen felüli elismerését, csak az igazságot kérjük, a jussunkat követeljük. Már pedig ahhoz, hogy a többi nemzetek közt méltán megillető helyet elfoglaljuk, csakugyan jogunk van, melyet fel nem használni vagy közö-

nyösen elmellőzni nemcsak ambícióhiányra vallana, — hanem egyenesen kötelességszegés volna.

A mi az egységes diákjelvényeket illeti, az eszme igen czélszerűnek látszik, — ép ilyen az igazolványok kérdése is. Számos érv merül fel mindkettő, de különösen az előbbi mellett. A főiskolai ifjuság tekintélyének kellő biztosítása s az oly kivánatos együvértartozóság érzetének ápolására a diákjelvények behozatala csakis álnásos hatással volna. Fődolog lesz természetesen odabátni, hogy az esetleg létesült szabály alól senki sem vonja ki magát, mert ha a diákságnak csak egy parányi része alkotna kivételt, a szép intézmény máris nélkülözne létjogosultságát.

S a többi pontok?

Egytől-egyig hasonlóan érdekesek, hasonlóképen képviselik a magyar főiskolai ifjuságnak legjobban felfogott érdekét.

Az együttműködés megkönnyébbítésére a diáklapok, a szegényebborsu hallgatók tisztességes megélhetésének lehetővé tételére a diákotthon és mensa akadémika, a testi ügyesség és erő fejlesztésére a diáksport kérdései vonatkoznak.

Ezeknek részletes tárgyalásra sokat lehetne felhoznom, miáltal tulajdonképpen célunktól térnék el, mely a debreczeni kongresszus tárgysorozatának s az eszerint reá váró szép feladatoknak csupán rövid előadására szorítok.

A múltért s jövőért való bűnhődés

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA

Herczeg Ferencz fölolvasása.

Herczeg Ferencz a diákkongresszus ma délelőtti matinéjában a következő felolvasást tartotta:

Evekkel ezelőtt a budapesti Royal-fogadó hangverseny-termében felolvasást tartottam az egyetemi ifjuság egyik matinéjában. Hallgatóságom zömét akkor is az ifjuság és a főiskolai életért érdeklődő közönség alkották. A felolvasásomat ilyen szavakkal kezdtem: »Attól félek, hogy mai előadásom csalódást fog okozni tisztelt hallgatóim közül azoknak, a kik tőlem — a belletristától — azt várják, hogy valami derűs elbeszéléssel mulattassam a diszes társaságot. Ezért a csalódásért előre is bocsánatot kérek. Midőn azonban alkalmam van, hogy nyilvánosan felszólaljak egy az egyetemi életért melegen érdeklődő diszes társaság jelenlétében, nem tudok ellentállani a kísértésnek, hogy egy komoly, ugyanis a főiskolai ifjuságot közelről érdeklő kérdésre ne hívjam föl a figyelmüket.»

Ilyen szavakkal kezdtem a Royal-fogadóban tartott fölolvasásomat és ilyen szavakkal akarom kezdeni a mit is. Az elbeszélőt, a belletristát ma is otthon hagytam: ezuttal is mint agitátor kívánok föllépni.

Beismerem hogy az eljárásomban van

némi csalárdság. Ugy teszek, mind az üdv hadseregének apostolai, a kik vidám zene-szóval csalogatják az embereket, hogy aztán erkölcsi elmékedésekkel untassák őket. Azt hiszem azonban, hogy az én helyzetemben a cél tényleg szentesíti az eszközt.

A cél: az egyetemi sport!

Igen büszke volnék, ha génytelen nézeteim, a melyeket egy javaslat keretében leszek bátor előadni és a melyek az én meggyőződéseim szerint a megoldás egyetlen életképes formáját tartalmazzák, némi visszhangra találnának szíves hallgatóim körében.

Mikor néhány évvel ezelőtt első ízben foglalkoztunk ezzel a kérdéssel, meglehetősen vigasztalatlan viszonyokat találtunk. Budapestben már akkor is körülbelül 4000 egyetemi és műegyetemi hallgató élt — a magyar ifjuság színe-java — a négyezer fiatal ember közül azonban az én számításom szerint alig 2-300 foglalkozott rendszeresen valamely sporttal. Rendszeresen talán annyi sem. Aligha voltak ötvenen, a kik evezőt forgattak. A lovasok 70 perzentjét nem is lehetett számokban kifejezni. Korcsolyázók és vivók többen voltak. A korcsolyázás azonban rövid időszakra van kötve, a vivás pedig nálunk nem is annyira sport, mint inkább óvatossági rendszabály.

Ma már a viszonyok kedvezőbbek. Maga az a tény, hogy a debreczeni diákkongresszus ünnepeitől kezdve a vivó-és tornaverseny is szerepelt, eléggé bizonyítja, hogy a mi önálló gondolkozásu és helyes érzékű ifjusá-

gunk tudatára ébredt annak, hogy a rendszeres testi nevelés nemcsak pusztán mulatság, vagy egészségügyi rendszabály, hanem egyenesen *nemzeti kötelesség*.

Minden nemzetnek érdekében van, hogy testileg és lelkileg edzett utódokat neveljen magának, de a magyar nemzetnek inkább, mint másnak.

Misem könnyebb, mint ennek a tételnek a bizonyítása. Hogy ez a számra nézve kicsi nép, egy évezreden át uralkodó szerepet tudott játszani a kelet töredék népei között, azt bizonyára nem átörökölt jogainak, hanem csak annak a körülménynek köszönheti, hogy mint *emberanyag* úgy szellem mint fizikum dolgában, mindenkor egy fejjel kimagaslott a szomszédai közül. Ha ez igaz, akkor az is bizonyos, hogy a nemzet kiváltságos helyzetét csak addig fogja föntartani, a míg meg tudja védeni szellemi és fizikai fölényét. Magyarországnak tehát — a mely országnak egész léte végeredményében egy örökös ostromállapot — a jövőben talán még inkább, mint a múltban, egy éperkölcös, egészséges szerveztű és harcias szellemű intelligenciára lesz szüksége. Megemlékeztünk itt arról a tényről, hogy a magyar ifjuságnak ma nincsenek katonai ambíciói. Bizonyos közjogi és társadalmi procesusok (a melyeknek fejtegetése nem tartozik ide,) azt eredményezték, hogy kedvetlenül, mondhatnám: immel-ámmal teszünk csak eleget katonakötelezettségünknek. Ennek pedig meg kell változnia, mert a nemzet ma már oly

után tiszta lélekkel, friss erővel kell hozzá látnunk a nagy feladatoknak teljesítéséhez. A magyar diákság igen sokat tett már a hazáért.

A mit annyi nemzedék munkásságban töltött hosszú élete végéig kivívni képtelen volt, azt a lelkesült fiatalság egy futó pillanatban vitte keresztül.

Ott vannak a márcziusi ifjak, kikről a költő oly szépen mondja, hogy:

Szép apáink és apáink
Mig egy század elhaladt;
Nem tevének annyit mint ők
Huszonégy óra alatt.

A mai viszonyok közt sajnos, hamar kialszik a rajongás tüze; a sivár egoismus, a létért való küzdelem sorba ledönti az ideálokat, mikért az ifju tán étetét is feláldozta volna, de a melyekben a férfi csak egy letűnt szép kor emlékeit látja.

Ezért tulajdonitunk oly nagy fontosságot a jövő reménye mozgalmainak, ezért tekintünk oly osztatlan érdeklődéssel a debreczeni diákkongresszus elé is, mely hogy a kívánt gyümölcsöket meg fogja hozni — bizva elvárjuk.

A veszekedő függetlenségek.

Az az ádáz és személyes harcz, amit a függetlenségi párt két frakciója viv egymással, megteremtette azt, amire nem számítottak, a függetlenségi párt népszerűtlenségét.

Nem lehet eléggé sajnálni, de úgy van, hogy a függetlenség emberei, amíg a maguk sennyesét szapulják, nem vették észre, hogy az ország megundorodott attól a sok, igazi és

szellemi és anyagi kincsek birtokában van, a melyeknek megvédését nem bízhatja semmi féle szövetségesére, hanem amelyeknek megvédéséről magának kell gondoskodnia. A nemzetnek, mely a Rákóczy-korszak után katonai nemzetből fiskális nemzetté lett, részben legalább megint katonai nemzetté kell lennie.

A magyar közoktatásügyi kormány volt vezére nagy érdemeket szerzett magának, mikor a középiskolákban reformálta a testi nevelést. Nekem azonban úgy rémlik, hogy az a nemes buzgalom, a melylyel a középiskolák a kormány ötletét fölkarolták, némileg hanyatló félben volna megint. Nem tudom, hogy helyes-e a megfigyelésem, de ha az, akkor talán okát is tudnám adnia tünénynek. Az oka megint csak az, hogy nincs igazi egyetemi sportéletünk, mely üdvös visszahatással lehetne a középiskolákra is. Ha a kis diák tudná, hogy az ő játék- vagy tornaórája előkészítő iskolája annak a magasabb, klasszikus sportnak, melyet az egyetemen művelnek, — ha tudná, hogy testi ügyessége neki az egyetem fiatal és ünnepelel atlétái között egy csapásra bizonyos pozíciót biztosít, akkor talán nagyobb mértékben ösztökölne az ambíciója.

A főiskolai sportról elmélkedve, első sorban a budapesti egyetem viszonyai lebegnek a szemem előtt. A vidéki főiskolák ifjúsága egészségesebb, hogy úgy mondjam: természetesebb viszonyok között él. A főváros azonban, a mely a mi imádásunk és utálatunk állandó tárgya, legkevésbé sem alkalmas iskolája a férfias nevelésnek. Az angolok jól tudták, hogy mit művelnek, mikor Oxford és Cambridge árnyas parkjai közepett építettek iskolákat a brit világbirodalom jövőjéért urainak, — de nem London párás és bűnös levegőjében. — A budapesti egyetemi sportélettel kívánok foglalkozni, de

kassirozott szapulástól, amivel a függetlenségi párt két része egymást ellátja.

Jellemző, hogy miként nyilatkozott a Budapesti Hirlap-ban egy vidéki szélső-ba li vezető ember. Így mondta:

— Azok az urak (t. i. a veszekedő függetlenségek) kölcsönösen annyi szemet szórtak már egymásra, hogy mi már szégyeljük magunkat miattuk. Mi lenne még akkor, ha a sajtószakasz és az 1898. évi. I. t. cz ellen kifejtett obstrukció leszerelésének a körülményeit, a leszerelésben egy most kormány párti képviselő közreműködését lepleznék? Ez az akkori Bánffy uralom tönkretartásának az eszközeit is megdöbentő világításban mutatná be. A függetlenségi elvek újból való tisztelésének a megszerzése tehát alig lehet másként, mint ha a mostani függetlenségi képviselők kétharmadát vagy rosszabb esetben, a felét egyszerűn skarabt teszik. —

Az említett képviselő ur nevét politikai és újságíró körökben mindenki tudja.

A berlini ut oka.

Ugy látszik, hogy jól sejtették azok; a kik azt hangoztatták, hogy Ferencz József berlini útja a balkáni állapotok között van összefüggésben. — Minden körülmény ezre mutat legalább. Érdekes a nyilatkozat, amit a Budapesti Hirlap tudósítója előtt tett egy politikus erre nézve. Azt mondta ez politikus, hogy minden figyelemmel kell most a politikusoknak és publicistáknak Berlin felé nézni. *De mig Berlinen az egyik szemünk a másikkal a Balkánra figyeljünk!*

föltésem, hogy ez a kérdés a vidéki főiskolák hallgatóit is érdekli. Érdekli az össze tartás érzésénél fogva, mely az egész magyar ifjúságot ma már egybefűzi és érdekli azért is, mivel a nálunk minden téren érvényesülő centralizmusnál fogva akérdések Budapestet érdeklő részének megoldása szükség szerűen maga után fogja vonni a vidéki főiskolák sportéletének felvirulását is.

Legyünk őszinték és valljuk be, hogy Budapesten azért nincs igazi sportélet, mivel speciális egyetemi élet nincs. A fiatal urak mihelyt fölkerülnek az egyetemre, nem alkotnak külön akadémiai társaságot, hanem tagjai lesznek annak a polgári társas rétegnek melyhez születésüknél vagy hajlandóságuknál fogva vonzódnak. És többé kevésbé osztályosai a budapesti társaság nagyoló szórakozásainak is. Bizonyos egyesületi érdekek, vagy néha politikai napi kérdések, fölkeltek ugyan az ifjúságban az összetartozás érzését, — egyébként azonban kiki úgy él, ahogy kedve tartja és viszonyai megengedik.

A sporttól pedig sok mindenféle tartja távol. A fővárosban elég a sport-egyesület, de azok nagyrésztben zárkóztak magánklubok, nagyrésztben pedig költséges életmódot követelnek. Tovább megyek: a korcsolyázás aig nevezhető sportnak, mivel nagyon is rövid időszakhoz van kötve, a vívást és a szereken való tornázást zárt helyiségben gyakorolják; azonkívül egyik sem eléggé szórakoztató — valljuk be: idővel csakhamar unalmassá lesz mindkettő.

Ha tehát egyetemi sportéletet akarunk tarenteni, tisztába kell jönnünk annak két alapföltételével.

Az első föltételt így formulálnám: sportélet az egyetemen csak úgy lesz, ha minden egyetemi hallgatónak — társadalmi állása és anyagi viszonyára való tekintet nélkül — alkalmas adunk, hogy sportember lehessen.

Azuj ülésszak.

április 30.

Mig az imént berekesztett ülésszak jó-részt a lelkek megnyugtatójának és a szabad elvű párton belül és kívül a viszonyok konszolidulásának volt szentelve, — a következő ülésszak, melynek megnyitása hétfőn volt, jelentőséges fejezetet képez a magyar parlament történetében, mert annak folyamán szándékoznak a viszonyokat kifelé javítani és megszállárdítani benn s oly módon fejleszteni, mint arról Széll Kálmán miniszterelnök programja gondoskodott. A kormány az impulzusokat a valódi szabadelvűség örök igaz tanításából, a kivitel módját a kormányzat e jellegéből veszi: jog, törvény és igazság.

Az új ülésszak egyik főfeladata lesz a kvótakérdés elintézése. Ismeretes, hogy az osztrák reichsrath nem választott új kvótaküldöttséget. A vélemény különbségek, hogy Magyarország tárgyalhat-e a régi osztrák bizottsággal, vagy sem, lényegtelenekek s a vonatkozó vitatkozások időelőttiékné bizonyultak. A magyar bizottság azzal az osztrák bizottsággal fog tárgyalni, melyet osztrák részről hivatalosan bejelentenek s maga bizottság van hivatalos illetékességének megállapítására. Ha az osztrák bizottság illetékesnek jelenti ki magát s határozatait a reichsrath nem ezáfolja meg, Magyarországnak ez ellen mi kifogása sem lehet.

Az új ülésszak elejére esnek a delegációk tárgyalásai is, melyek épen nem lesznek alárendelt fontosságúak, mint már eddigi jelentéseinkből is tudva van. Hisz a közös katonai kiadások emeléséről van szó, melyeknek igen nagy fölemelését vették szándékba, de melyeket aztán Széll miniszterelnök a közösen tartott miniszteri tanácskozásokban arra

A második föltétel pedig ez: Sportélet az egyetemen csak úgy lesz, ha annak központjává az evezősportot és az ugynevezett gyeptételeket tesszük.

Miért éppen ezt a kettőt? Erre a kérdésre már megfelelt a tapasztalás. Tapasztalásból tudjuk, hogy ezek a sportnemek — az evezés és a gyeptételek — annyira szórakoztatók, a fantáziát foglalkoztatók és az ambíciót felkeltők, hogy csakhamar szenvedélyvé lesznek annak, akivelük foglalkozik. Megvan továbbá az az előnyük, hogy harmónikus fejlesztik a testi képességet. Alkalmas adnak az erők összemérésére és a férfias versengésre.

Hogyan képzelem én megoldhatónak az egyetemi sportélet kérdését? Csak úgy, ha maga az egyetem létesít egy sporttelepet.

Ennek a ma még fájdalom nem létező sporttelepnek már is meg van a maga bus története.

Az ötletet néhány esztendővel ezelőtt vettem föl, ama fölolvásásomban, a melynek eszmemenetére mai fejtegetésimben is támaszkodom. Ugy emlékszem, hogy ötletem akkoriban megnyerte hallgatóim tetszését és bizonyos mozgalmat is eredményezett a fiatalság körében. Akadt aztán ember, aki a magáévá tette a gondolatot. Meggyőződéseim szerint ő volt az egyetlen ember, a ki pusztán társadalmi uton is megtudta volna valósítani, mert úgy tudott akarni, mint rana kívül Magyarországon talán senki: Atzélj Béla báró.

Az ő izzó, nyughatatlan és festői színpompában gyönyörködő fantáziája megnagyobbította, kiszélesítette, kiszinezte az én igénytelen tervemet, mig az egyetemi sporttelepből nemzeti sporttelep lett. Ragyogó szépségű művészi keret közepén óriás telepet akart létesíteni, mely egyesítette volna magában az athéni stadiont, a spártai gimnasiont,

1900 május 1

a szerény mértékre redukált, mely nem mulja felül Magyarország képességét. Természetesen így is szem előtt kellett tartani a monarchia védképességét és harcukésztségét s összhangba kellett azt hozni a két állam teljesítőképességével.

Magyarország belső fejlődését az új ülés szak alatt különös három törvényjavaslat fogja előmozdítani. A hirdetési bélyeg megszüntetéséről szóló törvényjavaslat, melynek feltétlenül szabadelvű célzata teljes összhangban van ama követelményekkel, melyeket egy szabadelvű iparpolitikával szemben emelni lehet mindenféle lelkes fogadtatással találkozott.

Az állategészségügy államosítása egyike lesz az új ülés szak legfontosabb cselekményeinek, mert az fogja letenni és megerősíteni az alapkövet nemzetközi állat-egészségügyi egyezményeinkhez.

Ép ily fontos lesz a törvényhozás hozzájárulása a 120 millió koronás kölcsön felvételének módozataihoz. E kölcsönrel oly eszközöket kap a kormány, melyekre az ipar előmozdítása a nagy közmunkák kivitele céljából van szüksége, hogy a hosszú pangás és munkanélküliség után új szellő lengjen végig az országon.

Sok munkát, sok áldást vár az ország az országgyűlés negyedik ülészakáról.

Adó-mizéria.

— ápr. 30.

Székely Kálmán miniszterelnök az az ember, aki nemcsak kimondja, de meg is követeli az igaz szót. — Székely Kálmán nem követeli senkitől, hogy ki ne mondja, ami a szívében van, kivált ha meg van győződve, hogy amit mond, — az: igazság. Hát mi is bátorságot veszünk, hogy miniszterelnökünk ezen nem

mindennapi erényét fölhasználhatatlanul ne hagyjuk és panaszt tegyünk nála oly ügyben, amely tulajdonképen a pénzügyi tárczába vág; tudomásunkkal azonban a pénzügyminiszteri irodában olyan sajtóiroda, melyben minden lapot elolvassanak és kijegyzéneket, nincse, a miniszterelnökségnél pedig van, ezimazzuk a cikkünket a miniszterelnökséghez, hogy ott kijegyzetelve, a pénzügyminiszternek atkül-dezzék.

Epen most folynak az adókövetések, tehát meg akarjuk ragadni az alkalmat. Vannak ugyanis adót fizető állampolgárok, kik ilyenkor vagy nincsenek otthon, vagy nem jól értesülnek, vagy egyáltalában nem is értesülnek, avagy tele lévén a fejük gonddal, idejében nem szólalnak föl, s egyszer csak megkapják az intést: ennyi és ennyi adót fizess le nyolc nap alatt, különben se irgalom, se kegyelem!

Egynemely hazánkfia ilyenkor merően kétségbeesik, mert nem ritka az eset, hogy több adót vetnek rá, mint amennyi az összes keresete, hát miből fizesse ki most már ezt az adót s azonfelül — a mi pedig szintén nyom a latban valamit — miből éljen. Nyolcnapra exekválják, lefoglalják amiye van, el is adják, mert amely téren se irgalom, se kegyelem, az az adó!

Az illető jajgat, fűhöz-fához futkos, de mindenütt azt a választ kapja: elkéstel. Még pedig három évre késtel el! Van ugyan még egy fórum, a közigazgatási legfőbb bíróság, ahonnan azonban a felelősség négy esztendő mulva jön le és ilyen elkésési esetben rendesen azzal a záradékkal: az akasztás és kerékbe törés helyben hagyatik. Igaz ugyan, hogy az illető hullaja már akkor föl is oszlott.

Nahát kérjük szépen, ez középkori eljárás, mely a velencei tizek idejébe megjárta, de a mi világban a szigoroknak is határa van és egy, nehéz körülmények közt elkövetett olyan mulasztásért, tulajdonképen az államnak semmi kára, három évi hivatalvesztés és kopralásra itélni valakit, — több a soknál. Ha már az államnak arra a kis pénzre szüksége van, ám mondja ki, hogy a dolgot egy évben belül már segíteni nem lehet és elég bünte-

tése lesz az annak azért a feledékenységért, melyet a maga kárára elkövetett; de hogy három évig ne lehessen a dolgon segíteni és az illetéktelen nagy adót, amely az illetőt teljesen semmivé teszi, kelljen fizetni az már a drákói törvénynél is szigorubb.

Ennyit voltunk bátrak azok érdekében elmondani, akikkel megtörténhetik, hogy az illetéktelenül kivett adóról már csak akkor tudnak, mikor elkéstel, hogy az elkésésért akasztásuk fel őket lábuknál fogva, de csak egy évre, addig lóghat, de három évig nem mindenki képes kiállni.

Ha két király neheztel egymásra.

— Ferencz József és Umberto.

Debreczen, ápr. 30.

Politikai pikantéria hírét táviratozzák Rómából. Egy olasz ujság azt akarja kimagyarázni, miért nem megy Berlinbe Umberto király akkor, mikor a magyar király, I. Ferencz József ott lesz, — vagy jobban mondva, miért utasította vissza azt a meghívást, mit erre az alkalomra a német császártól kapott.

Ugy történt, hogy II. Vilmos meghívta Umbertót is, hogy a hármass szövetség együtt legyen a német császárvárosban.

Umberto azzal felelt, hogy I. Ferencz József nem adta vissza neki azt a látogatást, melyet 1871-ben Bécsben tett; azért őszintén sajnálja, de a találkozóra nem mehet el.

A német császár nem forszirozta tovább a látogatást, csak arra kérte Umbertót hogy fia a nápolyi herceg, a trónörökös képviselje őt Berlinben.

Ezt Umberto nem ellenezte és tudatta Vilmos császár óhaját a trónörökösrel. A nápolyi herceg azonban oda nyilatkozott hogy ő sem megy Berlinbe, mert a mi atyjának nem konvenniál, azt ő sem teheti meg.

és a bizancci hippodromot. A gyeptékoknak, az evező — és a lovassportnak akart otthont építeni. Az ő kolosszális arányokat kedvelő fantáziája arról álmodott, hogy Budapest egész lakossága, férfiak és nők, gyermekek és aggok, gazdagok és szegények ott töltsék a szabad idejüket, edző játékokkal szórakozva.

A telep-alapítás költségeit két millióban állapította meg. Nagy összeg! Sejtlemem sincs, honnan tudta volna összeharócsolni, de biztos vagyok benne, hogy két-három esztendő alatt összeharócsolta volna.

Mellékesen említem föl, az ember jellemzésére, hogy midőn bizalmas körben — elég indiszkrét módon — megkérkeztük tőle, hogy mennyivel akar hozzá járulni a sporttelep létesítéséhez a sajátjából, mint elhatározott dolgot említette: Kétszáz ezer forintot adok!

Meghalt Atzél Béla, a kinek ereiben volt egy csöpp a nagy Széchenyi vérből, — velem eltemettük a nemzeti sporttelep eszméjét is. Hinni akarom azonban, hogy az egyetemi sporttelep eszméje még életképes.

Milyennek képelem az egyetemi sporttelepet? Írásaim közt kutatva, megkerestem, hogy szíves hallgatóm lelki szeméi elé varázsoljam a szép telep képét.

A Duna partján, a város tőszomszédságában, hová helyigözösön hamar el lehet jutni, van az egyetem telepe. Nagy lombos park, jókora gyepek tisztásokkal. Közvetlenül a parti töltésen áll a főépület — olyan formájának képelem, mint minő a budapesti Hunnia evezős-egylet háza a Császár-fürdő mellett — természetesen jóval nagyobbak.

Lépünk be a házba. A hivatalos helyiségek kivül két nagy csarnokot találunk a földszinten, az egyik az ebédlő terem, hol a telep kantinosa a gazda, a másik a nagy társalgó, mely vívóterem, alkalomadtával táncz terem is. A főépületben vannak még az

öltözőszobák — egyegy évadra kibérelhető ruhaszekrényekkel — továbbá a zuhanyfürdők, a padlason hajókabinok módjára berendezett kis hálófülkék, a trainingben levő fiatal urak számára. Van aztán egy másik, kisebb épület is, mely a konyhat és a szertárakat, esetleg a cselédházakat foglalja magában. A Dunán uszák a tutajos csónakok, továbbá a dunai fürdő. A parkban tenniszgrandok, kerékpárpályák és a különféle labdajátékok számára fenntartott helyek.

A telep az egyetem joghatósága alá tartozik, de bizonyos autonóm önkormányzati joga van. A Commodoret a rektor nevezi ki, ő intézi a telep ügyeit, kiváló egyetemi sportemberekből álló fegyelmi tanács támogatásával.

A telepet minden igazolvánnyal ellátott egyetemi hallgató látogathatja. Mindeu fiatal ember olyan sportnemben képezi ki magát a minőhöz hajlama van, de kultiválhatja valamennyit.

A versenycsapatokat azonban a trainer meghallgatásával asszentálás útján állítják össze az önként jelentkezők sorából. A telep és a sporteszközök használata, egy szinten az oktatás és a training díjtalan. Vidéki vagy külföldi versenyekre való nevezések alkalmából a telep egyes kiváló, de vagyontalan tagjait utiköltséggel is támogatja.

Azt hiszem, szíves hallgatóm, a hiányos vázlat nyomán is el tudják képzelni a sporttelep képét.

Bevallom, hogy midőn ezt a képet megrajzoltam, nem is annyira a versenysport ideálja lebegett lelki szeméim előtt, hanem az a gondolat, hogy az ilyen sportintézet új és a mostaninál jóval egészségesebb alapra tekintné az ifjuság szociális életét. Magyarország sorsának jövődől intőzői a gyepek és a víz tükrén, idegedző munka közepett

fognak egymással megismerkedni, — a különböző társadalmi osztályok sarjai férfias versengés közepett fogják megkötni azokat a baráti frigyeket, melyek később az élet küzdőterén kiállják a tűzpróbát. És ha ott, az egyetem lobogója alatt, egy új társadalmi rendfokozat keletkeznék is, melynek élén egy viruló fiatal izom arisztokraczia állan: azt éppenséggel nem tartanám bajnak a jövő generációra nézve.

Kérdés: meglehet-e valóítani ezt az eszmét? és ha igen, mi módon?

Azt hiszem, a sporttelepet nem társadalmi, hanem állami uton kell létesíteni. A maga egészében csak az állam létesítheti. Ő, a ki lefoglalta magának az ifjuság szellemi nevelésének jogát és kötelességét, jogosítva és kötelezve van arra is, hogy a testi nevelésről gondoskodjék. Nem kételkedem benne, hogy az állami apparátus mozgósítása tisztán az ifjuság jóakarátán fordul.

Önök, fiatal barátaim, akiknek lelkében szüziés önjerejében él a magyar faj legelőbbkelő tulajdonsága: az ellenállhatatlanság a karaterő, meg tudják ezt csinálni, ha jónak találják és akarják. Szervezkedjenek! Vitassák meg az ötletet. Vitassák meg, de ne alkudozzanak és ne ejtsenek el annak egészéből egy szemérményt sem. Gyűjtenek neki híveket az ország összes főiskoláin. Legyen az egy állandó programpontja az országos értekezleteknek. Ha önök imponáló egyetértéssel, a maguk és az utódjaik érdekében kérik és követelik a sporttelep fölállítását: nem fogják azt önöktől megtagadni.

A kormány, a törvényhozás és a sajtó férfiai között önöknek csupa szerető barátjuk van. Mert kit szertennék, ha nem szeretnők a nemzet büszkeségét, a magyar ifjuságot?

A többi olasz királyi herceget szólította most tel Umberto, de ezek közül sem akart vállalkozni a berlini utra egy sem.

Végül abban állapodtak meg, hogy Lauwa olasz nagykövet fogja Umberto királyt Berlinben képviselni. Ezt az elhatározást a berlini udvarral közölték is.

A nápolyi herceg időközben megmondta a dolgot s kijelentette atyjának, hogy még is csak jobb lesz, ha ő, a nápolyi herceg utazik Berlinbe. Umberto örömmel vette tudomásul a trónörökös elhatározását és sietett arról rögtön értesíteni a német császári udvart. E szerint Lauwa küldetése megmászta a nápolyi herceg a találkozáson jelen lesz.

A diákkongresszus.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, ápr. 30.

A kongresszus programjának ma legérdekesebb pontja, folyt le a Bika dísztermében. Diszes közönség töltötte meg a termet, hogy meghallgassa Jászait, Herczeg Ferencet és Ábrányi Emilt.

A matinée.

A matinée 1/2 12 órakor kezdődött meg zenekari számmal. A főiskolai zenekar adta elő precízre, a színházi zenekar közreműködésével Kéler: Ouverture Hougroise-át. — Utána Kun Béla, a debreczeni joghallgatók segítő egyesületének elnöke szépen kidolgozott szellemes beszéddel, mely a debreczeni közönség és az ifjúságról szólott megnyitotta a matinét.

Most következett az egész ünnepély legkimagaslóbb pontja, Jászai Mari szavalata. A művész megjelensét szünni nem akaró taps vihar fogadta. Színművészetünk nagy asszonya jól eső érzéssel tekintett végig a tomboló lelkesedő ifjúságon, aztán megzendült a hatalmas hang, betöltve a nagy termet.

Elementáris erővel tört ki a taps az éljenzés, mikor a művész meghajtotta magát s távozott.

Vissza és vissza kellett jönnie, hogy újra és újra lássa őt a közönség, az ifjúság. Végre kijelentette, hogy még egyet szaval. Tompa Mihály Három a daru-ját adta most elő.

A művész szavalata után Köpésdy Dezső, a budapesti Egyetemi Kör elnöke olvasta föl Megnyugvás című elbeszélését. — Szilágyi Imre joghallgató hegedűn adta elő Godard és Hubay egy-egy szerzeményét, — majd ráadásul kurucznotákat játszott el, testvére, Szilágyi Margit pedig zongorával kísérte.

Ezután Ábrányi Emil nagy költőnk lépett a pódiumra. Föltámadás című költeményét szavalta el.

Meg kellett ismételnie a szavaltat és akkor egy másik szép versét a „Kossuth sirján“ címűt szavalta el.

Most jött Herczegh Ferenc. Az író, a publikum, büntető tapsviharral fogadta. Főolvasását lapunk tárczarovatában közöljük.

Még a Főiskolai Énekkar adott elő néhány szép kurucz nótát, aztán Takács Endre szavalta el a kedves verseiről általánosan ismert Farkas Imre szép melodramáját a „Fabián hadnagy“ ot. Zongorán kísérte a szerző maga.

Tanácskozások.

Hétfőn délelőtt a szombatról elmaradt tárgyak kerültek sorra. Mindes egyes pontnál mélyreható vita fejlődött ki, mindazonáltal a program legnagyobb részét sikerült letárgyalni.

Először is tudomásul vették, hogy az ifjúság a Nemzeti Múzeum lépcsőzetén azon helyre, hol Petőfi a talpra magyart szavalta, emléktáblát állított. Előadó: Kosszólányi Zoltán (Budapest) volt. — Majd Szomber István javaslata folytán határozatba ment, hogy ezentul minden egyes egyesület külön hozza meg határozatait és ez legyen az ifjúsági közgyűlések elébe terjesztendő. Mandel Sándor (Budapest) és ifj. Katona Mór (Pozsony) a diákigazolványok és egységes diákjelvényekről beszéltek Hozzájárult a közgyűlés, hogy a pesti tudomány egyetem által készített és kiállítandó diákjelvények és igazolványok már a párisi diákkongresszuson alkalmazásba vétessenek. — A tárgysorozatba felvett tölti pontra a matinée miatt, csak holnap kerül sor.

Délután csekélyebb számu hallgatóság mellett bár, de nem kisebb érdeklődés közepette a párisi nemzetközi diákkongresszuson való részvételt és ezzel kapcsolatosan az oláh diákok ügyét tárgyalták. Előadók: Ludvig Rezső, Wolfner Pál voltak. Wolfner Pál közel fél óráig tartó beszédében a hallgatóság zajos tapsai közt mutatott rá ama perfidiára mit velünk szemben az oláh diákok tanusítanak. Horváth Zoltán konkrét indítványt terjesztett elő a párisi nemzetközi diákkongresszuson való részvételre nézve. Nagy vita fejlődött ki e pontnál; az oláh diákok ügyét Medvig Gábor (Nagyvárad), Szántó Pál S. (Budapest), Boross Lajos és Sipos Béla (Debreczen), adták elő. E pont szintén zajos vitát vont maga után, de a közgyűlés az előadók álláspontját fogadta el.

Diszeloadás.

Este a színházban a kongresszus tiszteletére diszeloadás volt. A program ez volt: I. Ünnepi nyitány. A Hunyadi László operából. Előadta a zenekar. — II. Prolog. Irta Kun Béla. Előadta Szacsavay Sándor. — III. A Stomfay család. (I-ső felvonása. Színmű, írta Csiky Gergely. — IV. A király fogása. (I-ső felvonás, fináléja). Nagy operette, írta Csiky Gergely. Zenéjét szerzette Konti József. — V. A peleskeynótárius. (III-ik kép.) Eredeti bohózat dalokkal és táncokkal. Irta Gaál József. — VI. A zembertragediája (VIII-ik és IX-ik kép.) Drámai költemény. Irta Madách Imre. — VII. Bódi Ella bucsufellépte: Hunyadi László. (II-ik szakaszból a „király esküje.“) Nagy epera. Zenéjét szerzette Erkel Ferenc.

NAPI HIREK.

Debreczen, május 1.

— Jászai, Herczeg, Ábrányi. Ennek a három országos névnek a viselője találkozott ma össze a diákok matinéján. — Természetes, hogy az érdeklődés csakis ő feléjük irányult. Volt részük elég az ünnepeltetésben.

Jászainak a déli vonattal vissza kellett mennie Budapestre, a program miatt változott. A művész szavalata a műsor elejére került.

A Herczeg főolvasását egész terjedelmében nem élvezhette a közönség. Az író ugyanis gyöngékedik már huzamosabb idő óta a felolvasás közben rosszul lett. — Jó humora azonban ott volt mellette. Ezeket mondta a közönségnek: Engedjenek meg, hogy főolvasásomat megrövidítem, de egy kissé gyöngékedem. — Utalom azonban önöket a helyi lapokra, amelyek leközlík főolvasásomat, ha — érdemesnek találják erre!

— Városi közgyűlés. Debreczen vá-

ros törvényhatósága rendkívüli közgyűlést tartott ma délelőtt 9 órakor Simonffy Imre kir. tanácsos, polgármester elnöklésével, mivel Dégenfeld József gróf főispán akadályozva volt az elnöklésben. A rendkívüli közgyűlésnek egyetlen tárgya az esküdtek 1901. évi alapajstromát összeíró bizottság tegjainak megválasztása volt. Megválasztottak: Elnök Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester, akadályoztatása esetében Komlóssy Arthur főjegyző; intéző Vecsey Imre táblai főjegyző. I. ker. Csapó-utca: Malatincezky Ferenc és ifj. Kéki Sándor. II. ker. Péterfia: Tóth István építész, Kertész János. III. ker. Hatvan utca: Komlóssy Dezső, Szilágyi Imre. IV. ker. Piac-utca: dr. Kemény Mór, dr. Benedek János. V. ker. Varga-utca: Pálffy Gábor, dr. Kocsár Gábor. VI. ker. Kossuth utca: Horváth István. Szent Királyi Tivadar. Ezzel a közgyűlés véget ért, melyet egy óra mulva követett a hitelesítő közgyűlés.

— Május elseje. A valódi tavasz hónapjának első napja — a jelekből ítélve — nem verőfényvel virrad reánk, hanem szitáló esővel. Lehet azonban, nagyon könnyen megeshetik, hogy a nap kisüt reggelre, olyan változó az időjárás. De nem lesz az nagy baj, ha esik is az eső holnap. Május elsejének hangulatát az eső sem moshatja el. A debreczeni május elseje azért éppen olyan lesz mint mindig szokott lenni. Főlébred kor reggel mindenki. A helyi vasut, mint már anyiszor, holnap is fölobogozva, fölvirágozva indítja el első vonatát. — A katonai zenekar is bejárja az utcákat, a motabilitások ablakai előtt elfujják az üdvözlőt, jelentvén, hogy itt van május elseje.

Van azonban ennek a napnak, sőtét oldala is, ekkor veszi kezdetét a férfiak róme, a költözködés. Az utcákon szállító szekerek láthatók, emeletnyi magasságra megrakva butorokkal. — Nagy örömekre a szállítóvállalatoknak és a hordároknak, akik bizonyára sajnálják, hogy csak egyszer van egy esztendőben május elseje.

— A Schöfer-féle alapítvány. A Schöfer Ferdinánd és neje született Higányi Julianna által tett alapítvány hova előbb megeladás felé közeleg. A m. kir. belügyminiszter leiratott intézett városunk tanácsához, melyben azon óhajának ad kifejezést, illetve azon kérdést intézi a törvényhatósághoz, hogy a nevezett alapítvány szerint létesítendő árva nevelő intézetben a felveendő tanulók csak ellátásban részesülnek-e, s így a tanulók az intézetben kívül iskolázatnak-e, mert ezen esetben a felügyelői jog gyakorlása a belügyminisztert illeti. Azon esetben pedig, ha a

vissza
e miatt
müsor

sz terje-
Az író
abb idő
llett.
mellette.
gedjenek
item, de
azonban
leközlük
találják

cezen vá-
gyzgyűlést
o n ff y
öklésével
akadá-
üli köz-
ek 1901.
egjainak
: Elnök
armester,
ó s s y
y Imre
5-uteza:
ndor. II.

Kertész
ssy De-
ca: dr.
V. ker.
r Gábor
István.
ülés vé-
t a hite-

hónap-
nem
szítaló
könynyen
re, olyan
nagy baj,
elsejének
A deb-
yan test
ed kora
int már
irágozva
zenekar
ablakai
e, hogy

k, sötét
ak róme,
szekerek
megrakva
szállító-
k bizo-
van egy

A Schö
nyi Juli-
o megel-
miniszter
e, mely
ve azon
hogy a
hd árva
k csak
mülök az
ort ezen
belügy-
dig, ha a

nevezett tanulók az intézetben nyerne ellátást és iskoláztatást, a felügyelői jogott a vallás és közoktatásügyi miniszter gyakorolja. Utasítja tehát a belügyminiszter városunk tanácsát, hogy az ezen ügyben kiküldött intéző bizottságot ilyen értelemben hívja fel javaslat tétel adására. Ezek szerint városunkban nem sokára több lesz egy jótékony intézménnyel s ennek városunk árvái örülhetnek legjobban.

Kolduló tanító. A városunkba hétfő reggel érkezett budapesti vonattal egy nyomorék ember érkezett, a ki ott rosszul létről panaszkodott s kérte kórházba való szállítását. A mit a vasuti rendőrség eszközölt is. A kórházban igazolta magát, hogy ő **Bastók** a Jakab nyugalmazott nyomorék tanító, ki 40 forint évi nyugdíj élvez, azon kívül el van látva kéregető könyvvel, a melyet Árva vármegye alispáni hivatala adott ki. Bejárta a láb-és kéz-fejeire nyomorék tanító Árva, Liptó, Abauj-Toraa, Gömör, Borsod, Heves, Jász-Nagy-Kun Szolnok vármegyéket, de nagyon kevés eredménnyel s most mi hozzánk jött volna kéregéssel lengetni életét. Ha a kórházból jön, haza szállítják illetőségi helyére.

A városházáról. A mai közgyűlés alkülmával kirendelt esküdtzéki tagok megalakuló ülése május hó 4 én lesz, a városháza nagyteremében, a mely ülésre vonatkozó meghívók már szét lettek küldve az ujonnan kirendelt esküdtzéki tagoknak.

A gáz halottai. A jó öreg Boránd bácsi már ott pihen a kórház halottas kamarájának deszka padján. A debreczeni műkedvelő fiatal ság rajongásig szeretett „öregur“ ját, Boránd Bácsi-ját tegnap boncolták fel a kórház bonczasztalán, s az orvosok igen meglepő adatra bukkantak, mikor a Boránd bácsi szívé megpillantották. Az orvosi jelentés szerint ugyanis a Boránd bácsi szíve meglepő nagyságu volt s oly anyira be volt növe hajjal, hogy — orvosi vélemény szerint — ha a katasztrófa be nem következik, alig élt volna tíz-tizenégy napot. Az öreg Boránd igen érdekes alakja volt városunknak. Kivált a műkedvelő fiatal ság előtt állott nagy tiszteletben, s egyetlen műkedvelő előadás nem történhetett meg az ő jóváhagyása, közreműködése nélkül. Fáradságtalan tevékenységgel támogatta a fiatalság törekvését, s bár olyan ember volt az öreg, hogy hamar kimondta, ami a szívében feküdt, városunk minden rétegében szerették, tisztelték őt. Tudomásunkkal a szomorú véget ért fiatal családleányt holnap temetik el a kórházból, s igen megható volt mikor elhagyott öreg szülei sirva mondogatták az embe-
reknek:

— Szegény kis leányunk, szegény gyermekünk.
Az öreg Borándot, s szerencsétlen véget ért nejét, ki elismerést érdemlő tiszteességgel töltötte be hivatását mint kerületi születésű, holnap kedden helyezik örök nyugalomra.

Csendület az éji homályban. Milyen boldog is a fiatalság. Vigan csendül ajkán a dal: Ragadd meg pajtás a pohárt, siess az óra fut... Sők tudnak is alkalmazkodni. Hódolva a bor mázmirtó erejének nem csak a nevezett dal minél megkapóbb előadását produkálják, hanem egyebet is csinálnak ök az „elcsendesült“ közönség rovasára. Nevezetesen a napokban uton utfélen városágos hadjáratot intéztek a czégtáblák ellen, s itt is, ott is lehetett látni egy-két sötét alakot, a mint a jól megerősített czégtábla rudját csavarták, törték. Tegnap éjjel pedig a Széchenyi-uteza végén levő jó vizű kut ellen tört egy ilyen „kedélyes fiatal tarsaság“, s mire a tett színhelyéről elvonultak, úgy nézett ki a nevezett alkotmány mintha holmi dum dum löveg csapott volna

bele. A kapuajtók ismeretlen helyre való expedálására már feltűnés számba sem megyen, sőt hat eset elő fordul egy éjjel, természetesen a háztulajdonosok bosszuságára. Bizony ki erjedhetne a rendőrség figyelme az ilyen közönség hangulatban levő tivornyázókra, kik nagyon is át-át lépik a tisztesség határát!

Gyászrovat. Irinyi Irinyi István e hónap 28 án meghalt. A család a következő gyászjelentést adta ki:

Dr. Irinyi Tamás szatmári egyházmegyei áldozópap, dr. irinyi Irinyi István ügyvéd és neje baróthi Nemes Ilona s gyermekeik: István, Kálmán s Lilike: irinyi Irinyi Leona férjével Vidovich Menyhért nyug. honvédezzredes s gyermekeik: Georgine, Leo, Ernő s Andras; irinyi Irinyi Szeréna férjével kaszonimpérfalvi Balási József és Stefánia ugy a maguk. mint a számos rokonok nevében a legmélyebb fájdalommal tudatják felejtethetlen jó apa, szerető nagyapa, após és rokonnak id. irinyi Irinyi István földbirtokos, Szatmárvármegye törvényhatósága bizottsági tagjának folyó évi ápril hó 28 án 1/2 6 órakor, életének 86-ik évében, rövid szenvedés után történt gyászos kimúltát. Megboldogult kedves halottunk hült tetemei f. hó 30 án d. u. 3 órakor fognak Ér-Körtvélyesen beszenteltetve s onnan Irinybe átvitetni, s az ott engesztelő szentmise áldozatnak f. évi május 1-én. d. e. 9 órakor történendő bemutatása után a családi sírboltba örök nyugalomra helyeztetni. Ér-Körtvélyes, 1900. ápril hó 29 én.

A Korzó kávéházat nagyban látogatja mos: a közönség s élvezettel hallgatja a női zenekar szép játékát.

A polgári löveldeben tegnap tartott lövésekkel díjat nyertek: legjobb mélylövessel Szabó Sándor, legtöbb körlövésel pedig Tóth Ferencz.

Bitang jószág. B. Ujváros határában valószínűleg a Hortobágyról elszabadult 1 éves G. B. jegyű szőke tinó borjut találtak, melyet tulajdonosa a közönségi előjáróságál vehet át.

Feltűnő szép tavaszi újdonságok úrdivat cikkokban érkeztek Fekete Jakab úr divat üzletébe, (főter kis templom mellett) u. m. Angol Olasz és Belföldi kalapok, Chikkos nyakkendők, fehérneműek, Harisnyak Secossios Zseb kendők, Nap és Esőernyők, francia Illatszerek, Zacharias féle férfi és női bőr keztyük nagy választékban olcsó szabott áron.

Konrad Sámuel ügyvédi irodáját fűvészkert u. sz. a. házhoz tette át

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

Budapest, ápr. 30. (Érk. este 7 ó.) Az országgyűlés mindkét háza tegnap rövid ülést tartott, hogy megnyissa a negyedik ülészakot A képviselőházban Perczel Dezső elnökölt. A királyi leiratot ismét felolvasták és aztán az elnök indítványára elhatározta a Ház, hogy a Ház tisztikarát és a bizottságokat holnap fogja megvalósítani.

Azt a kevés honatyát, a ki a mai formális ülésre eljött, furcsa meglepetés érte. — A folyosókon és a ruhatárban egyiptomi sötétség volt és egy pár gyertya terjesztett csak kisérteties világosságot. A Ház gázberendezésének valami baja esett.

— Ime a negyedik ülészak a sötétség jegyében nyílik meg, — mondogatták némolyek.

A főrendiház fél 12 órakor tartott ülést, a hol szintén felolvasták a negyedik ülészakot megnyitó királyi leiratot, nyomban utána megejtették a választásokat s ezzel az ülés véget is ért.

A délafrikai háboru.

Budapest, ápr. 30. (Érk. este 7 ó.) Londontól jelentik: A Reuterügynökség jelenté Bloemfonteinből tegnapelőtti kelettel: Pelacarew hadosztálya ma reggel ideérkezett.

Pusztító orkán.

Budapest, ápr. 30. (Érk. este 7 ó.) Madridból telegrafálják: Corteganaban (Huella tartomány) az orkán 12 házat egészen és 60 házat részben pusztított el. A kár igen nagy.

Szerencsétlenség a párisi kiállításon.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, ápr. 30.

Párisból nagy szerencsétlenségnek hírt hozza a táviró. A kiállítás területén, katasztrófa történt, amelynek számos ember esett áldozatul.

A kiállítás tegnap, vasárnap lévén természetesen rendkívül látogatott volt és óriási néptömeg tolongott az expozíció területén. Délután 4 órakor azután az Avenue Saffren fölött levő, gyalogosok számára való hid, mely a Marsmezőt köti össze a Globe celeste panorámával, óriási robajjal leszakadt, maga alá temetvén egy sereg embert.

Rögtön hozzá láttak a mentéshez, melyre egybehívták a kiállításban elfoglalt munkásokat mind. De a közönségből is sokan együtt fáradoztak a munkásokkal, hogy meg lehessen még meenteni azt, a ki megmenthető.

Csakhamar ráakadtak több sebesültra. Vérrel voltak boritva, egyikükön-másikukon hatalmas seb látszott. Ezeket az orvosok a kik nagy számban voltak jelen hamarosan bekötötték.

De aztán ráakadtak több halottra. Az iszony kiáltása hallatszott a tömegeből, mely a szerencsétlenség színhelyét körülvette, mikor a romok alól egy kis leány szörnyen megcsontított holttestét húzták ki. Délutáni 6 óráig ezenkívül még négy halottra akadtak rá: három férfira, egy nőre.

Lázás izgalommal folyt a munka tovább és az izgalom nőttön nőt, mikor még két halottra találtak.

Loubet köztársasági elnök egy segédtisztje útján azonnal értesítéseket szerzettett be a katasztrófáról, melynek a francia fővárosba is igen hamar hire terjedt, úgy, hogy a hatóságok fejei mind ki siettek a kiállításba. Loubetnek jelentették, hogy a szerencsétlenség úgy történt, hogy a hid mely a kiállításhoz tulajdonképpen nem tartozó Globa celeste panorámához vezetett, még nem volt egészen kész. Nyelcz munkás dolgozott rajta, mikor leszakadt és szerencsétlenségre épp akkor igen sokan haladtak el a hid alatt, a kikre aztán a hid rászakadt, agyonzúzván egy sereg embert.

A legújabb táviratok ezeket mondják: A párisi lapok jelentése szerint a kiállítási gyalogjáró leszakadásának az áldozatai között egy Neubot (?) nevű magyar ember is van. Picard kiállítási főbiztos ma reggel megtiltotta a járást a gyalogjárán.

A katasztrófa alkalmával azokon kívül a kik meghaltak, harmincegyen sebesültek meg közülük négynek az állapota oly agyasztó, hogy felgyógyulásuk alig remélhető.

Az a Neubot nevű ember, a ki a kiállítási gyalogjáró leszakadásakor életét vesztette, nem magyar ember, hanem francia de gyakran Budapestre utazott. A nála talált iartokból következtették, hogy magyar ember, Két ember és pedig egy L'Homme nevű férfi és Cottais nevű asszony a kórházban behalt sérüléseibe. Az áldozatok száma most már kilencz. Sok sebesültnek az állapota aggasztó. A romok eltakarításán még egyre dolgoznak.

A burok.

Debreczen, ápr 30.

A burok taktikája az egész délafrikai hadviselés alatt kifogyhatatlannak bizonyult. Legújabb hadviselési módszerük az, hogy guerilla-csapatokra oszolva kifárasztják az angolokat s hátráltassák a főereget az előnyomulásban. Ennek a taktikának a végrehajtásában is mestereknékbizonyultak a burok. Immár hetek óta ostromolták a wepeneai angol helyőrséget s bevárták míg Roberts kénytelen volt a szorongatott s Blomfonteintől 200 kilométernyire eső hely felszabadítására hadseregének nagyobb részét leküldeni. Mikor az angol seregek már közeledtek mindegyik irányból, a burok a jól agyonyomorgatott helyőrséget ott hagyták s megtámadták azt oldalban s a többi seregektől elzártan működő Methuen lord seregét. Bizonyosra lehet venni, hogy Methuet addig nem érezik ki karmaikból, míg az angol sereg segítségére nem siet. Akkor aztán nevetve állanak odébb, hogy a következő rapon egy nem várt oldalról intézzenek támadást egy másik angol különítmény ellen.

Ezzel a kitűző taktikával azután annyira megtépzák az angol hadsereg kieregetett szárnyait, hogy a híres seregnél beállt kimerülés s még többször fognak győzelmeket érni a burok, mire Roberts Pretoria alá ér — ha egyáltalán odaér. Annyi bizonyos, hogy ez a hadsereg akcióra képtelen s hogy újabb hadsereget kell indítani Dél Afrika felé. Ez az a kérdés, mely őszíti a Chamberlian ur hajfűrteit.

Különfélék.

Hamis sör.

Hihetetlen de úgy van. Már a sört is hamisítják. Még pedig nagy arányokban. A sör az úgynevezett higiénikus italok közé tartozik s tényleg a jó sör minden tekintetben csak hasznára van az embernek. Csekély szeszfoka (nálunk 7-8-ig) nem okoz még nagyobb használatnál sem (2-2 liter) nyomást az agyra.

Magyarországon ma már igazán jó söröket gyártanak.

A típus nálunk a márcziusi sör, egy világos, színében a pilzenihez hasonlító folyadék. A barna, bajor módra főzött sört csak kis arányokban gyártják nálunk. Épp úgy nem kedvelik a bécsi márkát, a Laggart.

A sörnek mintegy 6 hónapig muszáj a gyárban, tartályokban feküdni, hogy megérett. Az éretlen sör kevesebbet ér és így kválitásában való megrövidítést jelent. Nem egy gyárból adnak ki, különösen nyáron, éretlen sört, a mi szintén tiltandó volna.

Most térek át aztán a kimerőnek esalintosságaira. A sört állandóan plus 7 fokos helyen kellene tartani. A legtöbb vendéglősnek azonban nincsenek ilyen hőfoku pinczéi, ill. etve vermei. A sör tehát átmelegszik nálunk s ezen állapotban kerül a felszínre, hol elkezdik azonnal jegelni. A hirtelen hőfokváltozás kémiai átváltozását gyakor a sörre. Így a gyanta részek (Harz-Bestäde,) kiverődnek a masszából s az ital féktelen módon habzik. De hát épp ezt dhajjták elérni a vendéglősök, mer a habot külön fizettetik a vendégekkel. Ez a habindusztria nálunk a már-már féltelenségig megy. Egy hektó sörből 333, $\frac{3}{4}$ literes pohár sör voltna szabad kimérni, ugye a fővárosi csapláros 360, sőt 380 poharat önt ki. A 30 meg az 50 pohár — az a habra megy. Azért igyekszik nálunk a csapos mentől több habot érszteni a sörre — ez a tiszta nyeresége! S hogy emelje a habot, meg hogy azalélt sört mozgassa hozzá, használja a légesapot, melynek segítségével levegőt nyom a pohárba

pezsgeti a sört. A légesap segítségével könnyű 1-1 $\frac{1}{2}$ ujnyi habot állítani elő.

Hanem még ez hágyján volna, ha a habcsinálás különösen a zavaros sör tisztítás céljából némely vendéglős nem használna nálunk folyékony szénsavat. A hordó mellé egy vastartályban odaillesztik a folyékony szénsavat s ebből minden pohárba belenyomnak egy pár cseppet, a sör örült pezsgésbe jön erre majd egészen átlátszó világos színt kap, a hab pedig úgy áll, mint a czövek a tetején. Ez a szénsavas sör a legveszedelmesebb az egészségre, direkte esalást képes, a mennyiben az elromolt sört egy pillanatra addig meg, megiszszák, jónak tünteti föl. Rendőreleg el kell tehát tiltani a folyékony szénsav vegyítését s büntetni a hamisítókat. Kisebb kávémérésekben az alélt sörbe szilónvizet szoktak fecscsentezni az utóbbi literenkint 2 és fél krba kerülvén, a vendéglős haszna ennek tiszszerese.

Nagy vigyázat szükséges még a légnyomásra berendezett pinczevezetéseknél. A használt gummicsővek gyakorta nem jómínőségűek nemcsak természetes szaguk van, de piszkosok is, a mennyiben nagyritkán mossak ki vízzel.

A legjobb rendszer, az egyedüli, melynél biztosan jó sört kap a fogyasztó — az egyszerű facsap használata. Ebben nem savanyodik meg a csapban maradt sör, ezzel nem nyomnak levegőt a sörbe. Ezen át természetes sört iszunk — s nem habot. Egész Bajorországban csak a régi facsap járja. No, a müncheniek pedig ugyancsak értenek a söriváshoz

Közgazdaság.

— Weisz József budapesti terménybizomány — jelentése. —

Debreczen, május 1

Készáru tartatott:

Budapesti gabonatözsede.

Okt. buza	7.84	— 85.
Tavaszi buza	7.74	— 76.
Okt. rozs	6.36	— 37.
Októberi zab	4.90	— 91.
uj tergeri 1899	5.38	— 40.

Dér és fagy. A földmivelésügyi miniszterhez a gazdasági tudósítónktól a következő jelentések érkeztek a kárról, melyet az április 27 iki dér okozott:

Abauj Tornavármegye tornai járásában erős fagy volt. Aradvármegye világosi járásában 1 fok hideg mellett erős dér volt, mely a mélyebben fekvő kerti növényben és kukoriczában is kárt okozott. Baranyavármegye pécsi járásában a szőlő és gyümölcsökben erős dér kárt okozott. Beregvármegyeében a latorcazi és m. kászonyi járásban erős fagy volt. Gabonában kevés, gyümölcsfelékben és virágzó repcében érzékeny kárt okozott. Jásznagykun Szolnokvármegye tisztai közép és felső járásában 2-3 fok hideg volt. A vetések is szenvedtek, leginkább azonban a gyümölcs, a repcében mutatkozó kár 40-40 százalék, a répában eddig 30-50%. Pestvármegye monori váci és alsó dabasi járásban, továbbá Kis Kunfélegyháza, Czegléd és Kecskemét városok területén erősfagy volt kárára a gyöngéd növényzetnek és gyümölcsöknek. Nógrádvármegye szirákj sárásában szintén erős fagy volt; répa, búkköny, szőlő és gyümölcs károsodott, a lóherébén is sok a kár. Ungvármegye ungvári járásában erős dér volt; leginkább a gyümölcs ézülük érezték meg a hőváltozást. Torontálvármegye nagy szent-Miklósi járásban a korai burgonyában, répában, gyümölcsben és szőlőkben sok a fagy-kár. Tolnavármegye simontornyai járásban 1 $\frac{1}{2}$ fagy volt; a mely az alantabb fekvő szőlő hajtásait megtámadta. A későitavasziak és korai gumós növények is megsínylették a kedvezőtlen hideg időt, a melynek alighanem még folytatása lesz, épp a felvidéki és részben a horvátországi havazás következtében.

CSARNOK.

Romba dőlt lelkek.

— Amerikai regény. —

Fordította: G—d J—f.

Folytatás.

45.

Norina arczáról eltűnt az eleven szín — némán, megdermedve állott ott kétségbeesésében. De az utóbbi szavaknál felébredt eszméletlenségéből és villámló szemekkel nézett Lisztonra.

— Ő mondá ezt? kérdé rekedten. — Ő mondá, hogy ön engem rokonaimhoz vigyen?

— Igen, ő mondó.

— Legyen megátkozva tehát — átkom kísérje egész életén keresztül.

A férfi visszahátrált előle. Morina fölemelt karral, halványan, borzalmasan állott előtte az éj növekvő sötétségében. Ez azonban csak egy pillanatig tartott, azután ismét magához tért s felszakítá a levelet. Csak hat sorból állott az — az élet tragédiái mindig gyorsan iratnak.

„Adjon ön hitelt mindennek, mit Liszton mondani fog. En ön irányában a legnagyobb gazember vnlék a földön, szegény Norinám; nem követelek kegyedtől bocsánatot, az nem volna emberi, csak arra kérem, hogy menjen, és ha lehetséges feledjen.

T. L.“

Már vége mindennek. Norina felpillantott, — ki a sötét éjbe, a tenger s az elhagyott pusztaság felé — és ott állott, némán, mozdulatlanul. A levél tehát, mely után vágyódott és imádkozott — ime végre megérkezett. A most beállott siri csengnél Liszton életében még nem érzé magát kellemetlenebb helyzetben. E kellemetlen érzésében szakítá meg a csendet.

— Remélem, miss Bourdon, reám nem neheztel; én csupán az ő nagybátyjának szolgája vagyok, a mit parancsolnak, nekem azt tenni kell. Ő félt mindezt önnek megírni. Igen alázatos beösmérésnek vette volna ki magát papíron, s ezért küldött engem. Nemde, kegyed nem neheztel reám?

Norina kezével örülként kapott fejéhez.

— Nehezelnék önre? Oh nem! Miért is nehezelnék önre? Fejem különös módon szédül, ma mitsem akarok többé hallani. Megyek lakásomra.

Norina lassan megfordult. Liszton aggodalmas arcczal figyelte őt. A mit biztosan tudott hogy befog következni — ime bekövetkezett. Nehány lépést tett előre, azután anélkül hogy egy szót vagy egy hangot kiejtett volna, hirtelen, arcczal roskadt le a földre.

XIV.

Mr. Liszton elbeszélése.

Kisérletes, szürke köd ereszkedett Chelsea határára. A falusi lak barátságos szobájában fehér ágyon nyugszik Bourdon Norina s az ablakon keresztül a távolba néz. A távolba merengnek szemei — anélkül azonban hogy valamit látna. A fekete ragyogó szem mindenre nézve mi előtte létezik, vak — süket mindarra, — mi körülötte hallatszik: a szél sivitása, a partokhoz szünet nélkül vergődő hullámok zajgása, a fagyos esőcseppeknek az ablakhoz csapódása. Ugy nyugszik ott, a mint oda helyezték, meredten, testben lélekben megtörve.

Az előző estén, kissé később mint most, a két miss Waddle hangos kiáltással ugrottak fel ülőhelyeikből, midőn mr. Liszton a látszólag holt Norinával karjain belépett. Midőn azonban ágyba fektették, s a szokásos szereket alkalmazták, fénytelen szemek megngiltak s ő egy szokatlan sohajtással ismét életre tért.

Egy pillanatig, a két nővérnek megszo-

morodott arcába tekintett, azután emlékező-
tehetsége visszatért, ő nem a Lőrincz neje,
ő megcsalta, megvetette ét; soha nem fő-
többé Thorndyke szeméi elé kerülni. Egy-
halk sohajtással fordította arcát a fal felé és
nyugodtan maradt.

Egy éj és egy nap mult el. Norina nem
aludt, s alig muzdult azóta — s úgy feküdt
ott, mint egy kő. A gyertya egész éjen által-
égett, a nővérek az egész éjen keresztül hal-
kan csoszogtak, ki és be, s mindig csak úgy
találták, mozdulatlanul mint előbb,

Félelemmel és reszkette beszéltek hoz-
zá, Norina nem ügyelt rájuk — telán nem is
hallotta őket. Ott feküdt kínos győtrelemben.
Ő nem vala többé Lőrincz neje, Lőrincz
örökre elhagyta őt. E két goodolat kínzá
folyvást agyát, s nem engedé nyugodni.

Ismét egy nap mult el. És e napon elő-
jött mr. Liszton — sápadt, aggodalomteljes
arczeval. A Waddle nővérek kérdésekkel
estromolták. Mi adta elő magát? Mint mon-
dott Norinának? Hol volt mr. Lőrincz? Rosz
híreket kapott-e tőle? és a kis Liszton fájd-
dalas érzéssel felelt, hogy csakugyan kel-
lemetlen hírek érkeztek, azonban nem ostro-
molják őt kérdéseikkel. Talán mégis kísér-
letet kellene tenniök, hogy a szegény szen-
vedő gyermeket megvizsgálják. Ő mindent
hajlanó megfizetni, a mit csak követelnek,
s ha majd Norina az utazást megbírja, el-
fogja innen magával vinni.

Nost Liszton ott ül a kis társalgó szo-
bában, feiét kezére támasztva bánatteljesen
mereng ki az ablakon. Egyedül van — cse-
kély tűz sistergett. lobogott a kandallóban.
Az idősebb miss Waddle a Chelseai iskolá-
ból még nem ért vissza, a fiatalabb Waddle
a »Kettős fog titka« című regényének egyik
fejezetével foglalkozzék, és a belső szobá-
ban melybe Liszton szomoruan tekint egy-
a legnagyobb kétségbeeséssel küzdő lény
fekszik.

Folyt. köv.

A B ka kávéházban szerda: Rácz Károly
szombat: Magyar Testvérek, vasárnap: Veres
Lóni.

A „Központi kávéházban“ naponta fel-
váltva Rácz Károly és Magyar Testvérek
zenekara játszanak.

Corso“ kávéházban zeneste hetenkiént 3
szor. Hétfőn Magyar Testvérek, Szardán Kiss
Béla osütörtökön Rácz Károly zenekara,
játsszik.

A „Balaton“ kávéházban hetenkiént két
szor Csütörtökön és Vasárnap cigányzenekar
játsszik.

Az „Angol-Királyné“ kávéházában Ked-
den este Magyar Testvérek. Csütörtök és Péu-
tek este Rácz Károly. Vasárnap felváltva
Rácz és Magyar-Testvérek tartanak zene-
estélyt.

224. R
1900

Hirdetmény.

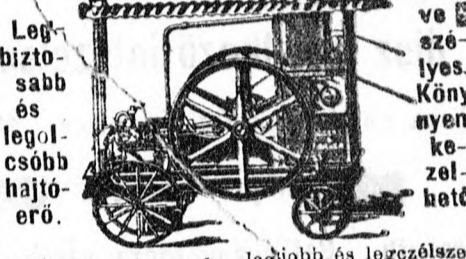
Felyő hó 24-én Ujváros község
határában 10 darab 1 éves szőke szőrű
jegyes bal tüllü, bal faráu szines kré-
tával jegyzett G bélyegű tinó borju
vétetett biztonságba Ha igazolt tu-
lajdonosa f. év május 16-ig nem je-
lentkezik, a most jelzett napon d. e.
9 órakor B.-Ujváros község házánál
nyilvános árverésen el fog adatni.
B.-Ujváros 1900 ápril 28.
Előljároság.

Ki akar sok pénzt?

Havonként minden risikó nélkül
becsülettel **1000 korona** ke-
reshetők. Megkeresés intézendő M. 8.
Annoncen Bureau Ernst Wagner,
Leipzig-Lindenau czim alatt azon-
nal beküldendő.

BENZINMOTOROK és BENZINLOKOMOBILOK

villamos gyújtása és ventil kormányzattal
ipari és gazdasági czélokra, valamint vil-
lamos világitásra.

Legbiztosabb és legolcsóbb hajtóerő.
Gázmotorok legjobb és legczélso-
rubb szerkezettel. Leg-
messzebb menő jótálások. Előnyös feltételek.
Épés árjegyzékek, valamint részletes kült-
ségvetések kívánatra ingyen.

OSERS és BAUER
gáz- és benzinmotorgyár és vasöntőds.
Vezérképviselőség és raktár
VI. Podgama
DÉNESB. Budapest, Niczky-u. 59.

Bé-kocsik dijszabályzata.

	Két lovas	Egy lova
I. Napszámra.		
Egész napra, reggelt 7 órától esti 9 óráig	6	3
Fél napra, reggelt 6 órától d. n. 1-ig, vagy d. n. 1-től esti 9 óráig	3	2
II. Óraszámra.		
Fél órára	40	30
1 órára	80	60
Egy egész órára	120	90
Minden következő órára	40	30
As utolsó órán túl félórára v. kevesebb időre	20	15
III. Egyes járatokért.		
egállapodás és visszamenet nélkül a város sorompóin belül	50	30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetőseknél (valláskülönbség nélkül), ha a végtszesség a templomban történik, a temetőbe ki és vissza	2	1 40
A háztól 1 enesen a temetőbe ki és vissza	1	20
A színház: menet	80	40
A színházból jövet	80	60
bárm: vasuti indóház vagy raktárhoz nap pal enet vagy jövet kézi táskával	50	30
szíjtel	80	60
A kocsis mellé elhelyezett minden darab máhla után külön 10 krajcsár díj jár.		
A korcsolyázó, vagy csónakázó tóhoz, csukorgyár, léghajszógyár, kertészeti egylet és gőzmalomhoz menet vagy jövet	50	30
menet és visszajövet egy órai várakozással	80	60
A nagyerdői fardóházhoz, polgári vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet	50	30
menet és jövet egy órai várakozással	1	70
minden következő órára	60	40
Külöb három- és lövöldéért oda és vissza egy órai várakozással	1 20	90
minden következő órára	40	30
Katonai laktanyához és katonai kórházhoz menet vagy jövet	50	30
menet és visszajövet 1 órai várakozással	80	60
minden további órára.	40	30

Zene-estélyek.

A „Magyar- király“ kávéházban Kedden és Csütörtökön felváltva Rácz Károly és Kiss Béla zenekara tart zene-estélyt. Szobaton este a helybeli 39-ik gyalogezred zenekara ajatszík

ÁRJEGYZÉK INGYEN és BÉRMENTVE

JÉGSZERÉNYEK, SÖRKIMÉRŐ KÉSZÜLÉK ÉS PINGCEFEJSZERELÉSI CZIKKEK

DR. WÄGNER ÉS TÁRSAI

Egjesült gyárak

Mint Beletl Társaság
BUDAPEST.

GYÁR és IRODA: IX. HINDOBY-UTCA 3,
a firella-nal szemkölt.

Fiók: BÉCS.
XVIII. Schopenhauerstrasse 45

TELEFON SZÉNSAV

Értesítés!

Katz Herman, nagy férfi- fiu és gyermek ruha áruházat **Május 1-től a Dreher Sörcearnok tőszomszédságában az „Angoldivat” helyiségébe helyezte át, s kéri a t. vevő közönség további pártfogását.**

Temetkezési intézet

áthelyezés!

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy »**KEGYELET**» első debreczeni

disz temetkező intézetemet

Tisza palotából (Kenyer piac) 1900. év

➔ május hó 1-től ➔

Kossuth-, Battányai-utca sarok, a színházzal szemben, Ns. Szabó Emma urnó házába helyezem át.

Kérem továbbra is a n. é. közönségnek szives pártfogását, biztosítva a megszolidabb és figyelmes eljárásomról.

Teljes tisztelettel:

Kernáts Gyula.

Idégen: Mit jelentsen ez a kép?

Géplakatos: Ezek az emberek kipróbálják a Guttman J. és Társa cég által gyártott híres „Columbia” és „Lassale” nevű kék munkás öltönyöket, melyért a cég kezekedik, háromszor hatan nem képesek szíjjel tépni.

Idégen: Csodaszzerű! Micsoda más tulajdonsága van még ezen ruháknak?

Géplakatos: Ezen öltönyök tartósság és ár tekintetében minden más gyártmányt jóval felülmúlnak, miért is két ízben arany éremmel lettek kitüntetve; valódi indigó kék festésű ezérna szövésből duplán varrva készülnek és szabadalmi vasgombokkal vannak ellátva, melyek soha nem szakadnak le.

Idégen: Ugy képezem, hogy sokan vannak, akik e kitűnő gyártmányt utánozzák.

Géplakatos: Ezt jól eltalálta, de aki csalódní nem akar, az nézze meg okvetlenül vajjon rajta van-e a gombon a Guttman J. és Társa cég neve; ha nincs rajta, akkor biztos lehet benne, hogy utánozott.

Idégen: Ezen cég csak kék munkás öltönyt készít?

Géplakatos: Óh nem! Ott a legjobb férfi ingek — fehérneműk és kalapok hallatlan olcsón kaphatók.

Idégen: És mi ezen cégnek pontos czime?

Géplakatos: E jeles cég czime:

GUTTMANN J. és TÁRSA.

BUDAPEST,

VII. kerület, Kerepesi-ut 16. szám
Minták és árjegyzékek kívánatra küldetnek.

Egyedüli gyógyfürdő A KONYÁRI SÓSTÓ

Biharmegye, posta és vasuti állomás Hosszu pályi, hol minden vonatnál kocsik rendelkezésre áll,

gyógyítja

a görvélykór, csont szu, összezsugorodott izület, sápkór, idegeség, lép, vese, máj bajokat és bőr kiütéseket. **Megnyitás április 29 én.** Fürdő orvos Dr. **Móricz Ernő**

Bővebb felvilágosítással szolgál

Zima József

fürdő igazgató.

WALLA JÓZSEF

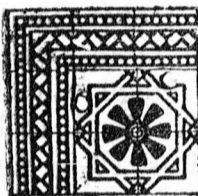
Mozaik

és

czement-áru gyára

BUDAPEST,

Rottenbier-utca 13.

Granit terazzo,
Betonirozások,
Medenczék,
Csatornázások,
Szökőkutak,
Jászolok,
Fayence falburkolati lapok,
Aszfalt-tető és elszigetelő lemezek,

Ker amit-lap,
Mozaik lap á la Mettlach,
Márvány Mozaik lap.
Cement lap.
Menyezet nádszövet.
Tűzálló téglá,
Portland Cement,
Roman Cement,
Terracota áruk.

**KÖACYAC ÉS
CEMENTCSÖVEK**

Igen sok külföldi, francia, angol és német szer van hirdetve és ajánlva fiatal emberek részére **csőbántalmak és folyások ellen.**

Mindazon esetekben, a hol Santal-olaj használata orvosilag javasolva van, a **legczélszerűbb és legjobb a**

SANTAL-EGGER

alkalmazása, mely a legjobb minőségű kelet-indiai Santal-olajból készült és az orvos urak által rendeltetik.

1 üveg ára **1 frt 50 kr.**, postán bérmentve, a pénz előleges beküldése mellett **1 frt 70 kr.**, 2 üveg **3 frt 20 kr.**, 3 üveg **4 50 kr.**

Gyógyszertár a „Nádorhoz,”

BUDAPEST,

➔ VI. Váci-körut 17. ➔